

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 89

Číslo: 48

29. listopadu

Cena: 7 Kč

POSELSTVÍ BISKUPSKÉHO SBORU K JUBILEJNÍMU ROKU CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ 2010

Vyzbrojeni vírou, láskou a nadějí.

1 Te 5,8

Sestry a bratři,
letošní první adventní neděle - 29. listopadu - vstupujeme do liturgického roku, v němž si připomeneme 90 let od zrodu naší církve. Ve dvoutisícileté historii křesťanství je život naší církve kratičký. Z hlediska délky lidského života jde o dobu, během níž se v našich sborech vystřídaly tři až čtyři generace. Za tu dobu prošla naše země několika hlubokými společenskými, politickými, kulturními i duchovními změnami. Proměnami, a tudíž i zkouškami, prošlo i naše církevní společenství. Při pohledu zpět, avšak i vpřed, s vědomím své odpovědnosti vůči Pánu světa a Církve, prohlašujeme: „O Církvi československé husitské věříme, že vznikla z Boží vůle a milosti, aby skrze ni do jedné, svaté a obecné církve Boží byli přivedeni mnozí, kteří by jinak zůstali ztraceni v nevěře a beznaději, a aby usilovala o Boží církev bez poskvrny a vrásky“ (Základy víry, ot. 42). V této víře vyhlášíme rok 2010 jako „Jubilejní rok Církve československé husitské 2010“. V něm prosíme Hospodina, aby nám promínil naše provinění. Děkujeme mu a oslavujeme ho, že nás provází svou milostí. Prosíme ho, aby nás nadále vyzbrojoval vírou, láskou a nadějí (1 Te 5,8). Uvedené biblické slovo nechť nás provází při všech jubilejních shromážděních.

Věříme, že patříme do téhož proudu milosti a spásy jako zakladatelská generace. Děkujeme Bohu a Pánu církve za jejich odvahu, s níž vykročili do nové kapitoly v dějinách spá-

sy v touze po čistém Evangelium a krásné církvi. Na jejím počátku zněla vánoční bohoslužba v národním jazyce, na niž vzpomene v nadcházejícím adventu. Rozhodnutí o nové cestě, které padlo 8. ledna 1920, si v mikulášském chrámu na Starém Městě pražském, kde byl zrod církve veřejně vyhlášen, připomeneme jubilejní slavnostní bohoslužbou. Všechny bohoslužby nadcházejícího církevního roku svými biblickými čteními i modlitbami vycházejí z Českého misálu zakladatelské generace. Provedou nás duchovní cestou, jíž se zakladatel ubírali. Jejich činnému uchopení Evangelia v nově vznikajících náboženských obcích a stavbě sborů toužíme dnes lépe porozumět a následovat je. V tom nás během roku budou posilovat bohoslužby a různá shromáždění, k nimž se připravuje celá církev i jednotlivé náboženské obce.

Děkujeme za život a dílo těch, kteří naplňovali naše sbory v období první republiky a v létech válečných a zůstali církvi věni i v době totality a protináboženského tlaku. Vzdáváme díky Bohu, že naši církev, jejíž členové nebyli vždy věrni Evangelium, milostivě ochraňoval. Duch Kristův nás stále podněcuje k obnově naší lásky k Bohu, sestřím a bratrům v církvi i k soucitu se slabými, chudými a trpícími. Vede nás ke spolupráci se společenstvím sesterských církví i k soudržnosti v národě. Vyprošujeme od Boha a Krista vylítní nové milosti, radosti a pokoje na naši církev i na naše rodiny a celou zem. Věříme, že v nadcházejícím čase, předznamenáném mnohými naděje-

mi, ale i složitými otázkami společenskými a těžkostmi hospodářskými, nás nebeský Otec bude provázet svým vedením a ochranou. Věříme, že i v našem společenství bude povolávat a posilovat věrné služebníky, kteří budou svědky evangelia v tomto čase. K tomu nám dopomáhej Bůh Otec, Syn i Duch svatý.

Listopad LP 2009

ThDr. Tomáš Butta,
patriarcha
ThDr. Jan Hradil, Th.D.,
slovenský biskup
Štěpán Klásek,
královéhradecký biskup
Mgr. Michael Moc,
plzeňský biskup
ThDr. Petr Šandera,
brněnský biskup
Mgr. Jana Šilerová,
olomoucká biskupka
Doc. ThDr. David Tonzar, Th.D.,
pražský biskup

K 90. VÝROČÍ ČESKÉ VÁNOČNÍ BOHOSLUŽBY 2

V tomto roce si připomínáme 90. výročí české vánoční bohoslužby. Zprvu ojedinělé slavení bohoslužby v mateřském jazyce jen na několika místech, směřovalo k mohutné aktivitě, kdy o Vánocích roku 1919 byla slavena modernistickými kněžími s velkou účastí lidu česká liturgie v kostelích na mnoha místech Čech a Moravy. Tato spontánní událost předznamenala vznik Církve československé husitské v roce 1920.

BOHOSLUŽBA V HUSITSTVÍ A SVĚTOVÉ REFORMACI

V české reformaci se dostává do popředí liturgická tematika. Na jedné straně je kladen důraz na kázání v lidovém jazyce a na druhé straně je soustředěna mimořádná pozornost na svátost večere Páně podobojí. K tomu přistupuje rozvíjení lidového zpěvu.

Liturgie českých utrakvistů vycházela z římské (západní) mše a jako bohoslužebný jazyk se prosazovala místo latiny čeština – národní jazyk. Bohoslužba utrakvistů byla velmi osobitá, v zásadě se neodlišovala od západní liturgie, byla česká i latinská, někde snad i německá. Je považována vedle cyrilometodějské bohoslužby za druhý vrchol liturgického snažení u nás. Husitství znamenalo pozvání laiků k přijímání z kalicha, ale i aktivní účast všech věřících na bohoslužbě zpěvem duchovních písní. S tím souviselo povýšení mateřského – lidového jazyka, které nastalo překladem Písma a liturgických textů. Staročeské slovo "čtenie" znamená Písmo či přímo evangelium. Zejména, jde-li o evangelium, ukazuje pojem v husitské terminologii k funkci slova, které chce být hlasitým čtením prohlásováno, aby bylo slyšeno jako platné pro dnešek (Říčan, R.: Dějiny Jednoty bratrské. Praha 1957, s. 11). Co bylo zřetelným odlišením utrakvistických chrámů od katolických, bylo právě užívání češtiny při bohoslužbě, zvláště při čtení z Bible, kázání a zpěvu duchovních písní. Utrakvistus tak pokračoval v tradici, jež klíčila v dobách mistra Matěje z Janova a Mistra Jana Husa. Basilejský koncil se stavěl záporně k češtině, ale v praxi kališníci prosadili své názory (Macek, J.: Víra a zbožnost jagellonského věku. Praha 2001, s. 76). Zvláštní traktát češtině v bohoslužbě věnoval husitský kněz a

univerzitní mistr Václav Koranda. Odvolával se na své zážitky z Itálie, kde latina je lehce srozumitelná obecnému lidu. Proto i v Čechách má se uplatňovat srozumitelnost bohoslužebné řeči. V první polovině 16. století převládala u utrakvistů ještě latina. Některé zpěvy byly v latině, jak dokládají kancionály mladoboleslavský, královéhradecký a litoměřický. Ve 2. polovině 16. století zpívali kališníci mešní zpěvy česky. České prózy (melodie s textem) jsou většinou překlady latinských sekvencí (mezizpěvů). Se silným národnostním důrazem se setkáváme při bohoslužbě Jednoty bratrské, z jejíž víry, zbožnosti a vzdělanosti vzešel jedinečný staročeský překlad Písma svatého – Bible králická. Podle Bratrského vyznání I. 5. "Písma všemu lidu ve sborích anebo shromážděních společných každému národu jazykem jeho vlastním, srozumitelně čítána a vysvětlována býti mají" (Čtyři vyznání, s. 124). Jednota bratrská rozvíjející svoji činnost v době humanismu doceňovala význam krásy mateřského jazyka. Jak to také vyjádřil Jan Amos Komenský, biskup Jednoty bratrské, ve svém Šesteru: „Odevzdávám tobě (národe) a tvým synům úsilí ve třibení, čištění a vzdělávání našeho milého a půvabného otcovského jazyka“ (Závěť umírající matky Jednoty bratrské Léta Páně 1650. V: Studnice útechy ze spisů Jana Amose Komenského, Praha 1992, Pokračování na str. 3

ZE ZASEDÁNÍ CÍRKEVNÍHO ZASTUPITELSTVA

Církevní zastupitelstvo zasedalo minulou sobotu v Husově sboru v Praze-Dejvicích. Úvodní pobožností na text Za 8,1-17 (písně 168, 72 a 160) posloužil bratr patriarcha Tomáš Butta, který také zahájil vlastní jednání. Bylo přítomno 27 členů s hlasovacím právem a 19 členů s hlasem poradním - jednání tedy bylo usnášenišpochpné.

Po volbě štitatelů hlasů, pracovního předsednictva CZ, zapisovatelů, návrhové a mandátové komise, volební komise a ověřovatelů zápisu, proběhla volba stálého předsednictva CZ (patriarcha ThDr. Tomáš Butta, Th.D., biskup ThDr. Jan Hradil, Th.D., místopředsdkyně ÚR ČR RNDr. Ivana Macháčková, místopředseda ÚR SR ing. Jiří Balajka, DrSc., RNDr. Vlastizdar Vágenknecht, Mgr. Iva Pospíšilová, ing. Milan Líška, Mgr. Alena Naimanová, ses. Zdena Šlězová, PhDr. Mgr. Bohdan Kaňák, br. Miroslav Sapík, Mgr. Michael Štojd, ses. Radmila Horáková, biskup ThDr. Da-

vid Tonzar, Th.D., ing. Miroslava Studenovská). Po schválení jednacího řádu a programu zasedání CZ byl bez připomínek schválen zápis z minulého zasedání a byla provedena kontrola plnění usnesení předešlého zasedání.

Program pak pokračoval zprávou patriarchy, který se zaměřil především na události s ekumenickým nebo celospolečenským dopadem. Připomněl 13. valné shromáždění Konference evropských církví, které se konalo v červenci v Lyonu, kde bylo také na slavnostním shromáždění připomenuto 50. výročí založení této evropské ekumenické organizace. Dále zmínil návštěvu papeže Benedikta XVI. v České republice, jejíž součástí bylo i setkání s představiteli Ekumenické rady církví. Za naši církev se zúčastnil bratr patriarcha s pražským biskupem Davidem Tonzarem, kteří spolu s místopředsdkyní ústřední rady dr. Ivanou Macháčkovou navštívili i mši ve

Staré Boleslavi v den svátku knížete Václava. Děkan HTF UK prof. J.B. Lášek a přednosta naukového odboru úřadu ústřední rady prof. Zdeněk Kučera se zúčastnili setkání papeže s akademickou obcí ve Vladislavském sále Pražského hradu.

Bratr patriarcha dále uvedl, že v těchto dnech si připomínáme 20. výročí pádu totality. V této souvislosti se podílel na ekumenické bohoslužbě v evangelickém kostele sv. Salvátora v Praze. 17. listopadu se bratr patriarcha zúčastnil tradičního vzpomínkového setkání u Hlávkovy koleje, kdy bylo připomenuto 70. výročí úmrtí člena naší církve studenta medicíny Jana Opletala.

V další části zprávy se bratr patriarcha věnoval přípravě jubilejního roku naší církve. K události 90. výročí českých vánočních bohoslužeb odkazuje kazatelský cyklus vyhlášený ústřední radou, který má symbolický název Dokončení na str. 4

Lenčino adventní čekání

Byla jedna holčička, která se jmenovala Lenka. Byla to trochu netrpělivá holčička, které se zdálo, že dobré věci k nám přicházejí nějak pomalu. Musí se na ně většinou dlouho čekat a pak jsou zase rychle pryč. Když se začínaly krátit dny a přibývalo tmy, věděla Lenka, že se blíží Vánoce. Věděla také, že před Vánoce je advent, dny, které pomalu utíkají, i když maminka říká pravý opak.

Konečně se Lenka dočkala dne, kdy si směla otevřít první okénko adventního kalendáře. Na obrázku byla hořící svíce – první adventní svíčka. Lenka si zazpívala písničku, kterou se naučila ve sboru: "Advent je tu, advent je tu. Svítí nám už první svíce, brzy jich bude i více, advent je tu." Pak se obrátila k mamince: „Mami, kolikrát se ještě musím do Vánoc vyspat?“

Maminka odpověděla: „Do Vánoc se musíš vyspat ještě třiadvacetkrát.“ Třiadvacetkrát! To hrozné dlouhé slovo napovídalo, že to ještě bude trvat hodně dlouho. „Co?“ vykřikla Lenka. „Tak dlouho nemůžu čekat!“ Maminka se usmála: „Víš co? Aby ti to čekání rychleji uteklo, skoč rychle do postele a já ti budu něco vyprávět.“

Hned začala: Byla jedna holčička, která se jmenovala Lenka. Jednoho dne začal advent. To rozsvítili ve sboru a potom doma na adventním věnci první svíci. Lenka přemýšlela, co by chtěla nalézt pod vánočním stromečkem. Tak zaprvé by chtěla nové sáňky – ale co se sáňkami, pokud nebude sněžit?

Zase čekat – na Vánoce, na dárky a na sníh! Podle maminky je však čekání a těšení se to nejhezčí na celém adventu! Lenka si však pomyslela, že se nemůže ve stejném čase radovat a na něco čekat. „Pořádně zavři oči, zazpívej si koledu a představ si Vánoce,“ poradila jí maminka.

A opravdu, najednou to přišlo. Lence se zdálo, že vidí vánoční stromek a pod ním hromadu dárků. Rozhlížela se, jestli neuvidí své vytoužené sáňky. Pohlédla k oknu, zda už začalo sněžit. Žaluzie ale okna úplně zneprůhlednila: neviděla nic.

Najednou se Lence oči otevřely zpět do skutečnosti. Na maminčinu otázku, co viděla, odpověděla: „Viděla jsem toho dost, ale nepoznala jsem to, co jsem chtěla vidět. Teď jsem pořádně napnutá, co tam bude a moc se těším.“ Maminka se usmála: „Kdo umí v adventu čekat a těšit se, pozná o Vánocích tu pravou radost.“

Podle Erwina Grosche
Alena Naimanová

Z kazatelského plánu

1. neděle adventní

Vězte: Přiblížilo se k vám království Boží.

(L 10,11b)

Vstupní antifona: Ejhle, Hospodin přijde...

První čtení Písma: Ž 25,2–3a

Tužby:

2. Za setkání s Kristem, který nepřichází, aby soudil, ale naopak zachránil, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom všichni byli připraveni na Kristův příchod k soudu na konci dnů, modleme se k Hospodinu.

Modlitba:

Přijď k nám, Pane, a svým mocným Slovem nás zachraň z našeho zajetí hříchu. Přijď k nám, Pane, a dej nám milost a osvobod' nás, abychom mohli oslavovat tebe, který na věky žiješ a kraluješ s nebeským Otcem mocí Ducha svatého. Amen.

Druhé čtení Písma: Ř 13,11–14

Evangelium: L 21,23–33

Čtení Písma k obětování: Ž 25,2–3a

Čtení Písma k požehnání: Srv. Ž 85,13–14

Vhodné písně: 203, 34 nebo 204, 158

PŘEČTĚTE SI V BIBLI

Naše církve náležejí k reformačním církvím, které mají za základ zbožnosti Písma svatého. Ale v některých našich náboženských obcích se bohužel nekonají biblické hodiny. Proto postupně předložíme několik programů pro ty věřící, kteří se doma sami chtějí s Biblii. Věříme, že tato četba je bude inspirovat k zamýšlení a modlitbě.

(pokračování z minulého čísla)
Kdo nás posvěcuje
Kristus posvěcuje své učedníky a svou církev.

J 17,18-19; Ef 5,25-27;

Žd 10,10.14; 12,14;

Ř 6,22; 1 K 1,2; 6,9-11

Pisatelé epistol často píšou o posvěcení: Kristus je pro nás posvěcením a vykopením.

1 K 1,30

Naše posvěcení je vůlí Boží.

1 Te 4,3; 1 Pt 1,13-16

Opakem posvěcení je mravní nečistota.

1 Te 4,7

Ten, kdo je posvěcený, může posvětit i své blízké – nevěřící ženu. posvěcen manželstvím s věřící ženou.

1 K 7,14

Posvěcení je duchovní proces a vyžaduje také naše úsilí.

2 K 7,1

Naše celkové posvěcení ducha, duše i těla je důležité pro den soudu, pro den příchodu Ježíše Krista.

1 Te 5,23

V církvi jde o to, aby ti, kdo svou poslušností Pána usilují o svatost,

nebyli zesměšňováni a podezříváni z farizejského pokrytectví. Někdy má tzv. "upřímný hříšník" v církvi lepší postavení než ten, kdo se snaží dosáhnout posvěcení. Na čí straně je Kristus?

Vyměřený čas

Mezi Bohem a člověkem jsou propastné rozdíly, Bůh je svatý – člověk hříšný, Bůh je vševědoucí – čím bohatšího poznání člověk dosáhne, tím více si uvědomuje: „Vím, že nic nevím.“ Bůh je mocný – člověk slabý. Dnes si všimneme kontrastu: Bůh je věčný – člověk časný, pomíjející.

Člověk je smrtelný

V dětství a v mládí nemyslíme na to, jak dlouho pobudeme tady na zemi. Ve středním věku začíná člověk uvažovat nad smyslem své existence. A když se blíží k závěru života, pocítuje, jak rychle mu uběhl čas. Znamenávají to i autoři Bible:

Je čas rození a umírání.

Kaz 3,2

Člověk nezná svůj čas, nezná jeho

délku.

Kaz 9,12

Mé dny pomíjejí.

Jb 17,11

Mé dny byly rychlejší než spěšný posel, prolétly jak rákosové čluny, jako orel na kořist se vrhající.

Jb 9,25

Mé dny uběhly rychleji než člunek tkalce,

Jb 7,6

...mé dny jsou jako dny nádeníka, jenž byl najat na práci na jediný den.

Jb 7,1

Moje dny jsou jako tráva, rozkvétá jak polní kvítí; sotva ho ovane vítr, už tu není.

Ž 103,15-16; 90,5-6

Člověk se podobá vánku, jeho dny jsou jak stín pomíjivý.

Ž 144,4

Lidé jsou jen vánek.

Ž 62,10

Jsmo tu jenom od věčerejška, nic jsme nepoznali, naše dny jsou na zemi jen stínem.

Jb 8,9

Texty vybrala: Jiřina Kubíková
(pokračování příště)

Nad Písmem

ČEMU DÁME PŘEDNOST?

L 21,23–33

Proč máme obavy až hrůzy ze čtení Písma určených tentokrát neobvykle na pořad bohoslužeb v první adventní neděli? Nejste sami, kdo se cítíte zaskočení tímhle tématem v tomto období církevního roku. Vždyť začíná doba příprav a těšení se na příchod Ježíše, Vykupitele lidí, který křesťanská tradice vyjadřuje oním legendárním příběhem narození děťátka v betlémských jeslích. Žádné hrůzy, ale očekávání a radost – to jsou znaky křesťanského adventního času.

Ale pozor, i tak ve všech třech evangeliích, tedy vedle Lukáše, ze kterého nyní čerpáme my, i Matouš a Marek tohle čtení uvádějí. Jak s ním naložíme v době, kdy věda nahradila velmi staré židovské apokalyptické představy a předpovědi o zániku světa při konečném Božím soudu ujišťováním, že člověk se již blíží ke chvíli, kdy vše bude mít prozkoumané a jak se říká "pod kontrolou"?

Již teď mívají někteří rádcové, ale i nevzdělaní či lehkomyšlní lidé dojem, že "se nic nemůže stát". Že "vedoucí" (vědci) jsou schopni téměř vše odhadnout a předpovědět a skoro na vše se můžeme připravit – hned nebo ve víceméně blízké budoucnosti, počítajíc v to snad i nenormálnosti klimatické se suchy či naopak záplavami, pohyby v zemské kůře a zemětřesením. Že budeme schopni čelit epidemiím a kdybychom se lépe domluvili, uměli bychom si poradit s hladomory kdekoli na světě. Všechno problematické zdá se někdy být už jen technickým problémem. – Na druhé straně víme, že jsme denně a z mnoha stran zásobováni všelijakými lidskými pověrami a předpověďmi zániku světa, nebo alespoň denními zvěstmi o nekončících kolapsech v tom či onom sektoru

našeho životy. (Konečně dostatečně apokalyptické bývají i četné předpovědi vědecké.)

My ovšem pocítujeme, že nejsme pány přírody, kosmu a života na zemi; to vše denně přijímáme s údivem a jako dar. A jako věřící lidé víme, že jakékoli naše sebejistoty nás odvádějí od jádra evangelia.

Nemůžeme uvěřit, že apokalyptické zprávy jsou v evangeliích k tomu, aby nás vyděsily, když po všem tom, tam na konci, přichází Syn člověka – Ježíš Kristus se svou mocí a slávou. Křesťan není křesťanem k tomu, aby se děsil a paralyzoval různými děsivými znamenáními, ať už těmi současnými, nebo budoucími. Evangelium – radostná zpráva o Ježíši – sděluje, že s jeho příchodem na svět přichází také ujištění, že započal již nový věk, a na to je potřeba se soustředit. Být připraven a stále se učit žít lépe v onom odhaleném novém věku, který má také svá osobitá pravidla a zákonitosti. Ta jsou odlišná od těch, která všeobecně platila dříve. Tedy:

* Skládáme své naděje výhradně v Pána Boha, pak nebudeme zahanbeni.

* Záchrana z Božích rukou je nám nyní blíže, protože jsme již na cestě víry ušli nějaký kus. Vytřvejme na ní o to důsledněji.

* Žijme řádně, abychom byli druhým lidem viditelným dobrým příkladem křesťanského života. Ukazujme svou připravenost na příchod Božího Syna ve slávě a moci životem vyznačujícím se dobrotou, laskavostí, láskou, ochotou přinášet oběti a dary lidem a Bohu, sloužit tam, kam jsme postaveni. Apoštol Pavel varuje: pozor na naše sklony, když je nedokážeme usměrnit, přemůže nás svár, závist, dokonce i

nemravnost a různé zhoubné závislosti. Jak bychom pak mohli být světlem odrážejícím zář hvězdy betlémské a svědky lidem, kteří o víře neví?

Děkujeme, že jsme se směli dočkat nového adventního času. Kéž nám poslouží k důkladné a nové přípravě – ke změně zaběhaného myšlení o životě i o víře, ke změně životních zvyklostí a přehodnocení dosavadních hodnot života.

Brzy budeme slavit narozeniny své církve. To by byl dar, kdybychom pro ni a pro věc Kristovu začali věnovat více svého času na úkor svých zálib a odpočívání. Kéž dále rozvíjíme nové metody práce, nově se učíme lidi oslovovat, kéž obnovíme staré budovy, kde je to potřebí a obživíme unavená srdce zápalom, s nímž do našich srdcí kdysi vstupoval sám Pán církve, Ježíš Kristus!

Zkusme to ve svých náboženských obcích již teď od 1. adventního týdne. A Pokoj Kristův budiž s vámi se všemi.

Eva Mikulecká

**Děkujeme ti, Pane,
za přicházející
čas adventní.
Ať je nám časem
převelikých divů:
v našich osobních vztazích
i v těch církevních.
Nový věk, který nastává
vždy s tvým příchodem,
Pane Ježíši,
ať nás zastihne
připravené k proměně,
abychom žili nový život
s tebou a v tobě
a stali se užitečnými
pro naše bližní
a pro svou církev.
Amen.**

PLNÍME DOBŘE SVŮJ ÚKOL?

Naším úkolem jest pracovat na velkém mravním přerodu společnosti. Nuže, začněme každý a každá sám u sebe a mezi sebou.

(Dr. Karel Farský, 27. X. 1921)

Úkol, o němž mluví dr. K. Farský, vyjádřila naše církev slovy: "Církev československou tvoří křesťané, kteří usilují naplnit současné snažení mravní a poznání vědecké duchem Kristovým..." Diskuse v církvi vedla k všeobecně uznávanému závěru, že "současné snažení mravní a poznání vědecké" v této formuli zastupuje všechen život soukromý i veřejný, individuální i sociální. Je tedy úkolem CČS naplnit všechen život duchem Kristovým.

Končící třetí desetiletí života církve opravňuje každého mimo církve a zavazuje všechny uvnitř církve k tomu, aby si vážně položili otázku, jak a nakolik Československá církev až do dnešního dne tento úkol splnila. Můžeme poukázat na nějaké skutečnosti, z nichž by bylo zřejmo, že život a práce této církve, její zbožnost a myšlení, formovaly a utvářely veřejný život, mravnost, kulturu, umění a vědu? Kde jsou vědci, myslitelé, umělci, politikové, jejichž dílo a úsilí by svědčilo o inspiraci duchem Kristovým prostřednictvím této církve? Myslím, že i při velkém a pozorném shledávání dokladů by byly výsledky hubené. Mohli bychom si dokonce položit vážnou otázku, zda v dosavadním životě naší církve se neprojevoval právě

opak toho, co je jejím úkolem, zda totiž nebylo spíše její snažení často naplňováno duchem světa kolem ní. Nemůže být pochyb o tom, a máme pro to doklady, že mnoho našich příslušníků žije vlivem své církve náboženskými a mravními hodnotami ducha Kristova. Právě tato skutečnost nám dává materiál i důvody ke kritické revizi způsobu, jakým jsme dosud namnoze chtěli provádět zmíněný úkol církve. Tento materiál ukazuje, že hodnoty ducha Kristova je možno předávat jen za zcela určitých podmínek a zcela určitými způsoby.

CÍRKEV MÁ BÝTI CÍRKVÍ

Církev, v níž lidé nevědí, k čemu církev je, a v níž lidé nejsou ovládnáni duchem Kristovým, přestává být Kristovým tělem a stává se továrnou, v níž se neustále pracuje, ale v níž se nic kloudného nevyrobí. Představme si velikou moderní továrnu, sestávající z mnoha dokonalých budov a strojů a v níž pracuje mnoho lidí. Všechny tyto objekty a stroje stály mnoho peněz i odborné práce. Poučený člověk pozná, že jsou to například moderní mlýny, spojené s moderními pekárny. Užasne však, když si všimne, co zde lidé dělají. Jeden sype do válců obilí, protože ví, kde je a k čemu továrna slouží. Druhý však si neujasní, kde je, a sype do válců hlínu, chtěje ve mlýně a v pekárně vyrábět cihly. Třetí zase si spletl mlýn s továrnou na obuv a pokouší se přemontovat některé stroje na výrobu

obuvi. Při tom dělají všichni svou práci s velikým nadšením a jeden přesvědčuje druhého, že on to dělá dobře, kdežto ten druhý špatně. Dílovedoucí, inženýři, ba i generální ředitel si myslí, že zde asi něco nebude v pořádku, ale nemohou energicky zasáhnout, protože se domnívají, že lépe je mít v továrně špatnou práci než žádnou a že se časem podaří všechny nenápadně a bez urážky přivést k osobnímu náhledu, že jsou ve mlýně a pekárně, nikoliv v cihelně a v továrně na obuv. Faktem však je, že zatím jsou výsledky práce žalostné. To, co z těchto mlýnů vychází, není ani mouka, ani hlína, ani boty a to, co se z této hmoty upeče, nedá se jíst, nechce-li mít z toho člověk bolení.

Takové továrně se podobá církev, v níž pracovníci nemají jasno v tom, co a k čemu je církev. Jedni používají církev správně k hlásání a živění ducha Kristova v lidech, jiní zase by z ní měli rádi umělecký ústav nebo společnost pro pěstování folkloru, vědy, filosofie, politiky atd. Výsledkem je zmatek, z něhož nikdo nic nemá. Taková církev neplní své poslání v národě a ve světě. Po všem, co jsme o tomto poslání řekli, můžeme dodat: Posláním církve jest být opravdu církví. Jenom tehdy, když církev jest církví, naplňuje duch Kristův skrze ni lidský život a dosahuje mravního přerodu společnosti.

Zdeněk Trtík,
Teologické úvahy, 1952

Doc. Tonzar předává diplom absolventu HITS foto: Karel Vysoudil

Promoce absolventů HITS a VOŠ HITS

Slavnostní předání diplomů studentům Vyšší odborné školy Husův institut teologických studií, Husova institutu teologických studií a VŠ Zdravotnictva a sociální práce, detašovaného pracoviště Praha, v Betlémské kapli 21. října proběhlo za přítomnosti prorektorů VŠ Zdravotnictva a sociální práce, detašovaného pracoviště Praha prof. PhDr. Alžběty Mrázové, Ph.D., MPH a prof. MUDr. PhDr. Petera Fedora - Freybergha, DrSc., Dr.h.c. mult. Diplomů předával ředitel Institutu doc. ThDr. David Tonzar, Th.D., pražský biskup. Slavnostnímu aktu předcházela kulturní program, historické pásmo o Betlémské kapli, uvedené v obnovené premiéře po více než 50 letech za původního režijního vedení doc. PhDr. Evy Melmukové-Šašecí, ve spolupráci se studenty HTF UK a Komorním sborem Mistra Jakoubka ze Stříbra řízeným Mgr. Hanou Tonzarovou, Th.D. Tento program, který pořádaly Husův institut teologických studií a VERITAS - historická společnost pro aktualizaci odkazu české reformace, se uskutečnil za podpory Husitské teologické fakulty UK a Ministerstva kultury ČR.

(dr)

K 90. VÝROČÍ ČESKÉ VÁNOČNÍ BOHOSLUŽBY 2

Pokračování ze str. 1 s. 92). Dokladem národní řeči užíváné v bratrské bohoslužbě jsou například duchovní písně v Žaltáři přebásněné Jiřím Strejcem na nápěvy francouzských žalmů. (Český žalmista Bratr Jiří Strejc. Sborník k 400. výročí jeho narození. Vyd. Synodní rada Československé církve evangelické).

Ve světové reformaci sehrál důležitou roli Lutherův překlad Písma svatého do němčiny, ale také vytvoření "německé mše". Luther rozlišuje bohoslužbu v katedrále a dómeh na jedné straně a určenou pro vesnice na straně druhé. V prvním případě zůstává zachován latinský jazyk pro pěvecký chór a další liturgické části. Ve dru-

hém případě obec zpívá písně německy. Ve světové reformaci jsou zcela zřejmé tendence k národnímu jazyku, jak je to formulováno v reformačních konfesích. V Augsburské konfesi je v článku XXIV. O mši uvedeno, že k latinským zpěvům se připojují německé. Užívají se k poučení lidu. Argumentuje se zde tím, že apoštol Pavel nabádá, aby se užívalo jazyka, který je lidem srozumitelný - 1 K 14,9.19 (Čtyři vyznání, s. 86). Jestliže luteráni v některých případech připouštěli latinu, v helvetském vyznání je již přímo řečeno: „Ať mluví všechny cizí jazyky ve svatých shromážděních. Všecko ať se vykládá jazykem lidu, jemuž v tom kraji lidé ve shromáždění rozumějí (1 K 14,17)“ (Čtyři vyznání, s. 251).

MŠE V NÁRODNÍM JAZYCE V PROGRAMU KATOLICKÉHO MODERNISMU

Na reformaci odpověděl Tridentýský koncil (1545-1563), který lidový jazyk v bohoslužbě odsoudil (22. zasedání, can. 9). Bývá to ovšem vykládáno tak, že Tridentýský koncil se postavil proti tomu, že mše smí být slavena pouze v lidovém jazyce, a ponechal dveře otevřené dalšímu vývoji. Brzy to bylo ale interpretováno tak, že každá liturgie v lidovém jazyce je zakázána (Berger R.: Jazyk liturgický. V: Liturgický slovník, Praha 2008, s. 167). V roce 1570 byl vydán Římský misál (Missale Romanum), na jehož základě se stala pevně stanovená latinská mše na několik staletí neměnnou.

Tomáš Butta
Dokončení příště

NAŠE RECENZE

HUSITÉ – VRCHOL VÁLEČNÉHO UMĚNÍ V ČECHÁCH, NAKLADATELSTVÍ ELKA PRESS V PRAZE, 361 S.

Na sklonku podzimu letošního roku vychází pozoruhodná novinka: rozměrná kniha Husité - Vrchol válečného umění v Čechách. Její autoři **Josef Dolejší** a **Leonid Křížek** se zhostili tohoto náročného historického tématu nesporně na výbornou. Hlavně ku prospěchu oživení slavné husitské tradice právě v dnešní době 21. století. To často nedoceňuje význam našich slavných předků a zapomíná, že de facto spoluvytvářeli charakter našich českých dějin.

Kniha vyšla letos v roce 590. výročí počátků husitské revoluce a zejména boji proti křižákům. Setkáme se v ní nejen se vznikem a průběhem husitské revoluce na konkrétně popisovaných místech Čech a Moravy, ale i s životním osudem a reformními snahami Mistra Jana Husa, válečným uměním Jana Žižky z Trocnova i mnoha dalších představitelů husitského hnutí. Až po nelítostný osud Mistra Jana Husa upálením na hranici v Kostnici, později nešťastnou bitvu u Lipan. V knize nechybějí ani různé, často protichůdné interpretace chápání významu reforem Husa v průběhu mnoha století podnes. Pouze v knize poněkud chybí větší důrazné odsouzení proradné snahy nedávného totalitního režimu u nás, bohužel násilně prosazované tvrzením někdejšího ministra školství Zdeňka Nejedlého, že prý husité byli vlastně už prvými komunisty! K takové lži se tehdejší režim snížil.

Závěrem recenze je třeba také pochválit bohatou obrazovou dokumentaci, včetně dobových kreseb, mapek bojů a popisu výzbroje a válečné taktiky husitů. To vše představuje summa summarum bohatý přínos nových poznatků pro další bádání o slavné tradici husitství i významu reforem českého kněze Husa na zlepšení stavu církve ve světě, nejen u nás. Knihu ocení také mnozí členové naší církve jako cennou inspiraci pro život ve víře v Boží spravedlnost a pravdu. Tak jako to právě hlásal Mistr Jan Hus a jeho příznivci - husité.

dr. Karel Lachout

Co vzkazuje Benedikt XVI. české církvi

Nespoléhat na návrat masové "lidové církve" ve velké části našeho kontinentu. Křesťané budou menšinou, avšak musí se stát kreativní, tvůrčí menšinou, nikoliv do sebe uzavřeným, ustrašeným ghettem.

Pro budoucnost církve vidí tři základy úkoly:

První oblastí je dialog mezi agnostiky a věřícími. Jedni potřebují druhý. Agnostik se nemůže uspokojit, když neví, jestli Pán Bůh existuje nebo ne, ale musí neustále hledat, ptát se, musí vnímat velké dědictví víry. Křesťané se nemohou spokojit s tím, že mají víru, ale musí stále hledat Pána Boha, stále více a v dialogu s ostatními jej znovu poznávat do stále větší hloubky. To je, podle něj, první rovina: velký intelektuální, etický a lidský dialog. Církev budoucnosti nebude a nemá být "mocností", nýbrž hlasem - prorockým, statečným, zřetelným a kompetentním hlasem, vstupujícím do dnešní mnohohlasé globální diskuse o podstatných problémech současného lidstva.

Za druhý úkol označil vzdělání a výchovu. Rozum a víra, věda a náboženství se potřebují navzájem. Slepá víra bez přemýšlení vede k fundamentalismu, fanatismu, často i k násilí a proto je nebezpečná. Ale podobně nebezpečný může být i rozum, pokud odmítá a vytěšňuje etické a spirituální impulzy, vycházející z víry a z křesťanského dědictví. Pokud by současná sekulární kultura odmítla chápat víru jako legitimního partnera dialogu, nestane se tolerantnější a rozumnější, nýbrž bude naopak zranitelnější, uzavře se do sebe a nedokáže naplnit jeden z nejdůležitějších úkolů naší doby: dialog kultur a náboženství v globalizovaném světě.

Třetím úkolem je služba, charita, diakonie. Doslova řekl: „Nechceme žádná privilegia, chceme jen svobodu ke službě.“

Jak že zněly tyto tři úkoly. A kdo se jich ujme?

Podle Tomáše Halíka v Katolickém týdeníku 42/09
upravil Josef Špak

Posláním církve není měnit svět. Jestliže církev plní své poslání, změní svět.

**Carl Friedrich von Weizsäcker,
* 28. 6. 1912 (Kiel),**

německý atomový fyzik a filosof, aktivní pacifista

ZPRÁVY

Adventní výlet

Rádi bychom vás pozvali k účasti na adventním výletu. Opět po půl roce se společně vydáme za hranice svých náboženských obcí. Tentokrát se chystáme prozkoumat svatováclavskou poutní stezku (Vinoř, Ctěnice, Jenštejn, Dřevčice, Brandýs n. Lab., Stará Boleslav). Pěší, cca desetikilometrový výšlap (pro ty, kteří nemohou trasu ujít pěšky, zajistíme dopravu auty a MHD) zakončíme společným pozdním obědem, pobožností a návštěvou adventního koncertu v kapli brandýského zámku (koncert komorního orchestru Far Musica + pěvecký sbor Bojan). Sraz 19. prosince v 10 h na zastávce MHD "Praha-Vinoř". Koncert začíná v 16 h, poté se společně vrátíme autobusem do Prahy (příjezd cca 18.30 h).

Bližší informace a přihlášky na email kamcadova@seznam.cz, husitibrevnov@seznam.cz, tel.: 775 181 279, 606 583 239.

Kamila Magdalena Čadová a Sandra Zálabová

Pozvánka do Bíliny

Při příležitosti obnovení činnosti naší náboženské obce vás srdečně zveme k návštěvě v sobotu 28. listopadu od 15 h. Vaši návštěvu na adrese Pražská 60, Pražské předměstí, zpříjemní skupina AB duo a skromné občerstvení. Upřímně se těšíme na zástupy lidí, zájímajících se o osud města Bíliny.

(www.ceshbilina.webnode.cz)

Mikuláš u Mikuláše

Náboženská obec v Praze 1-Starém Městě vás zve na setkání pražských dětí, jež se koná jako mikulášská besídka v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském nám. v sobotu dne 5. prosince od 15 hodin.

Účinkují: Dětský pěvecký sbor Hvězdičky, Baletní škola Jany Eriksson-Tomanové, dětský sbor Prázata.

Při besídce bude provedena Dětská mše vánoční.

(IČ)

Koncert v Šumperku

Rada starších a farní úřad v Šumperku srdečně zvou na houslový koncert, který se uskuteční na první adventní neděli 29. listopadu v 16.30 h. Účinkují: houslový virtuos Jaroslav Trdla,

odchovanec světového houslisty mistra prof. Josefa Muziky, a jeho žákyň Petra Babničová. Program: J. Kř. Vaňhal, J. V. Kalivoda, W. A. Mozart, Karel Stamic, A. Dvořák aj.

Úvodní slovo: br. farář Mgr. Jan Sladovník, průvodní slovo: Petra Baničová. Vstupné dobrovolné.

(rst)

Smyčcové kvarteto v Brně

Na koncertě Moravského smyčcového kvarteta, který se koná 1. prosince od 17 h v Husově sboru v Brně-Tuřanech, zazní skladby J. S. Bacha, G. F. Händela, W. A. Mozarta, A. Dvořáka, G. Gerschwina, D. Ellingtona a dalších skladatelů.

Účinkují Jiří Jahoda, Jiří Jahoda ml., Klára Hegnerová a Pavla Jahodová. Srdečně zveme.

(no)

Beseda v Emauzích

Eschatologická perspektiva a angažovanost pro životní prostředí je téma prosincové besedy Ekologické sekce České křesťanské akademie, která bude 8. prosince od 17.30 h v přízemí Emauzského kláštera v Praze 2.

(jNe)

ZE ZASEDÁNÍ CÍRKEVNÍHO ZASTUPITELSTVA

Dokončení ze str. 1
"Český misál" a vychází z tradičních perikop, na které kázali modernističtí kněží v době, kdy vznikala naše církev. Bratr patriarcha zmínil i další akce k jubilejnímu roku, mezi nimi i pořad, který o naší církvi připravuje Česká televize a který bude vysílán v polovině ledna 2010.

Závěrem uvedl, že jubilejní rok je příležitostí k uvědomění si daru církve a

jejího důležitého poslání i v přítomné době.

Důležitým bodem jednání byl Institut evangelizace a pastorače, jehož vznik byl v minulosti zpochybněn. Po poradě s experty (právníkem a daňovým poradcem) bylo doporučeno institut zachovat, což církevní zastupitelstvo odhlasovalo a schválilo i složení správní rady, která se skládá z následujících tří členů ÚR CČSH: předsedy

ÚR, místopředsedy ÚR, finančního zpravodaje ÚR a jednoho voleného člena DR Bratislava.

Dalším komplikovaným bodem bylo převzetí rekreačního zařízení Betlém ústřední radou, které schválilo už loňské zasedání církevního zastupitelstva (6. 12. 2008). Církevní zastupitelstvo rozhodlo, že ústřední rada musí Betlém převzít do 31. 3. 2010.

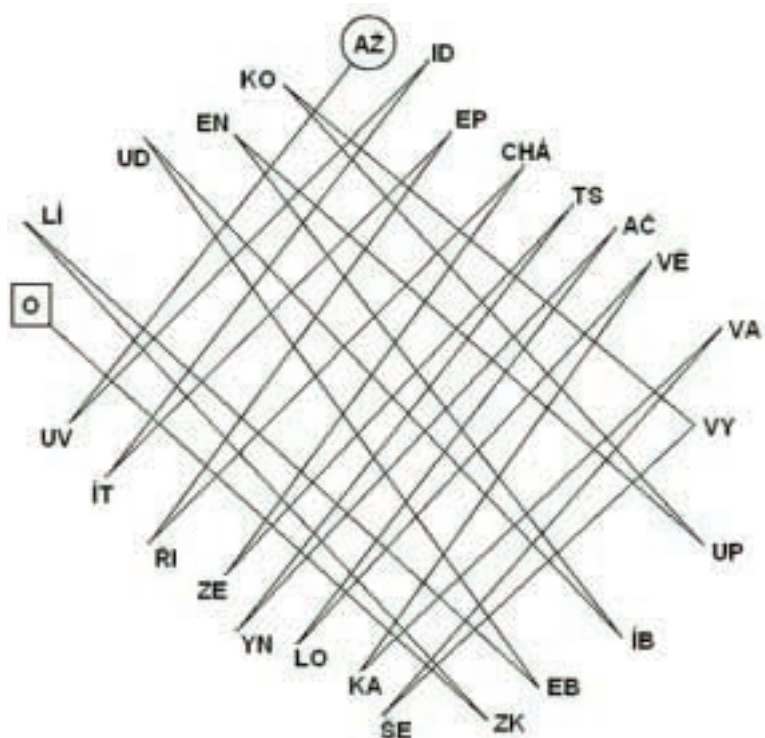
Církevní zastupitelstvo odhlasovalo finanční pomoc ve výši 300 000 Kč naší církvi na Slovensku, která bude poskytnuta ještě v tomto roce. Schválilo i rozpočet na rok 2010 a vzalo na vědomí všechny předložené zprávy. Zvolilo i prozatímní dozorčí radu Institutu evangelizace a pastorače (řádná bude zvolena podle návrhů diecézních shromáždění na příštím zasedání).

(red)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

NAPŘIMTE SE A ZVEDNĚTE HLAVY

To říká Pán Ježíš při své předpovědi velikých béd (L 21,23-33). Při luštění postupujte od kroužku po jednotlivých vláknách sítě až ke kolečku.

(Řešení z minulého čísla: Otec a Syn.)

Jana Krajčířiková

Koncerty u sv. Mikuláše

- * 1. 12. - 14 h
Benefiční koncert
Yakima Symphony Chorus (USA)
- * 4. 12. - 14 h
Benefiční koncert
* 4. 12. - 19 h
Mozart, Vivaldi, Bach, Corelli
Consortium Pragense Orchestra
Š. Heřmánková - soprán,
M. Laštovka - trubka
- * 5. 12. - 19 h
Mozart, Vivaldi, Bach, Corelli
Consortium Pragense Orchestra
Š. Heřmánková - soprán,
M. Laštovka - trubka
- * 6. 12. - 14 h
Benefiční koncert
* 6. 12. - 19 h
Christmas music of old Europe
World Christmas Carols
Prague Brass Ensemble
+ varhany

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířiková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: ceskyzapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

KALENDARIUM – PROSINEC

1.-2. 12. 1839 - V Horní Rokytnici v Krkonoších se živelně vzbouřilo na 400 domácích tkalců bavlny a rozbilo místnímu podnikateli J. Grossmannovi nově instalovaný stroj na vodní pohon.

Vydán byl přísně ochranný celní tarif, který podporoval aktivity poměrně úzké skupiny podnikatelů (zakazoval dovoz 63 druhů zboží a měl 654 položek).

1. 12. 1919 - Narodil se v Nučicích u Prahy **Arnošt Paderlík** (+ 1. 6. 1999 v Praze) - malíř, grafik a sochař, kterého mj. na bienále knižního umění v Sao Paulu ocenili stříbrnou medailí za ilustrace biblické Šalomounovy *Písň písni* (1965). Jeho rané dílo silně poznamenala válka, bylo výrazně expresivní, námětově protiválečné (*Z doby války*, 1943; *Válka*) nebo unikající k imaginativním představám. Po roce 1945 se soustředil hlavně na zátiší, v němž zjasnil dřívější pochmurné barvy do čistých tónů (*Koláček a hrnek*, 1947). V první polovině 50. let se intenzivně věnoval ilustraci, od roku 1953 souběžně vytvářel sochy, jejichž tvorba zesílila později (*Schoulená*, 1958; *Torzo*, 1970), zvláště po převzetí finančně výhodných monumentálních zakázek (hala nádraží v Poděbradech, velvyslanectví v Athénách, výzdoba hotelu Thermal v Karlových Varech, hotelu Intercontinental a obchodního domu Kotva v Praze).

2. 12. 1459 - Vydán byl královský patent, který zakazoval vývoz zlata, stříbra a všech českých peněz ze země a dovoz drobných mincí. Cizí kupci byli nuceni platit v Čechách zlatem, stříbrem nebo většími mincemi. Mincovní reformu pomohl Jiřímu uskutečnit italský humanista a finanční expert Antonius Marini z Grenoblu, který své návrhy shrnul v memorandu Rada králi Jiřímu o zlepšení kupectví v Čechách.

2. 12. 1809 - Zemřel **František Faustin Procházka** (* 13. 1. 1749 v Nové Pace) - filolog a literární historik, který mj. v letech 1778-1780 připravil spolu s V. F. Durychem lidové vydání Bible. Výbornou češtinu tohoto díla pochvalně ocenil i Josef Dobrovský. V letech 1786 a 1787 pak vydal třináct starých českých knih (mezi nimi i *Dalimilovu kroniku*, *Pulkavovu kroniku* a *Přefátovu Cestu z Prahy do Benátek*), určených především lidovým čtenářům.

2. 12. 1834 - Narodil se v Labském Kostelci **František Šimáček** (+ 5. 5. 1885 v Praze) - novinář a nakladatel, který psal do Pražských novin a Zlatých klasů pod pseudonymem Vojtěch Bělák. Po celý svůj život byl neúnavným bojovníkem za českou žurnalistiku a českou vzdělanost. Pracoval v řadě redakcí časopisů a novin, mnohé z nich sám založil a vlastnil. Jeho podnikatelské zkušenosti, nedostatek českého kapitálu i absence peněžních ústavů ochotných podpořit české snahy nakonec způsobily, že se sám stal organizátorem českých záložen. Na počátku 80. let se začal věnovat výhradně nakladatelské činnosti. Vydal řadu významných a monumentálních děl odborné i krásné literatury, například Sedláčkovy *Hrady a zámky Království českého*, Studničkův *Všeobecný zeměpis* či knihy S. Čecha.

Roku 1882 založil známý a mládeži oblíbený časopis Jarý svět a rok poté převzal vydávání časopisů Světozor a Bazar.

3. 12. 1799 - Zavedena byla tzv. daň třídní na všechny příjmy obyvatelstva. U vrchnosti činila 45 %, u poddaných 15 %, u Židů 30 % a ostatní (podnikatelé, živnostníci) odváděli dle velikosti příjmů daň od 2,5 % do 20 %.

3. 12. 1989 - L. Adamec sestavil novou rekonstruovanou federální vládu, v níž bylo osm nových ministrů (z toho 3 za KSČ). Složení reorganizované vlády bylo pro OF zcela nepřijatelné (z 21 členů bylo 16 zástupců KSČ, po jednom ministru za lidovce a socialisty a tři nestraníci). Současně vláda označila vstup vojsk Varšavské smlouvy v srpnu 1968 za porušení norem vztahů mezi suverénními státy a navrhla sovětské vládě zahájit jednání o stažení sovětských vojsk z území ČSSR.

Byla založena Obec spisovatelů sdružující na 400 českých a moravských dramatiků, spisovatelů, básníků a kritiků. Předsedou byl zvolen V. Havel.

Byla ustavena Křesťansko-demokratická strana (KDS) jako nadkonfesní strana pravého středu a konzervativně křesťanského zaměření. Na ustavující konferenci 26. prosince t. r. byl zvolen do čela KDS V. Benda.

4. 12. 1784 - Dosavadní Soukromá společnost nauk v Praze změnila název na Českou společnost nauk (roku 1790 dvorským dekretem Leopolda II. přejmenována na Královskou českou společnost nauk). Společnost měla sídlo v Karolinu, kde byla v roce 1786 založena i její knihovna.

4. 12. 1944 - V Londýně byl vydán ústavní dekret č. 18/1944 Sb. o volbách místních, okresních a zemských národních výborů, z nichž mělo vzejít Prozatímní národní shromáždění.

4. 12. 1989 - Česká vláda podala demisi (předsedou byl F. Pitra).

Při setkání představitelů členských států Varšavské smlouvy v Moskvě byla okupace ČSSR z roku 1968 označena za "vměšování do vnitřních záležitostí suverénního Československa".

Statisíce lidí znovu zaplnily Václavské náměstí v Praze. Požadavek byl jednoznačný: sestavit novou, reprezentativní vládu, a to nejpozději do 10. prosince t. r., jinak se bude 12. prosince konat generální stávka.

5. 12. 1989 - Předlistopadový předseda České národní rady J. Kempný jmenoval novou českou vládu v čele s F. Pitrou, v níž bylo 8 komunistů, 5 bezpartijních a po dvou ministrech z lidové a socialistické strany. Se složením vlády vyjádřilo OF nespokojenost.

Nově zvolený generální tajemník ÚV KSČ K. Urbánek slíbil ve svém projevu rehabilitaci všech komunistů vyloučených po srpnu 1968 a vyhlásil Poučení z krizového vývoje za neplatné.

(red)